

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO 2023 M. LIEPOS 5 D. POTVARKIU NR. MV-425 SUDARYTOS KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026 m. kovo 9 d. Nr.
Gargždai

Posėdis įvyko 2026 m. kovo 4 d. Pradžia: 15⁰⁰ val. Pabaiga: 16³⁰ val.

Posėdžio forma: kontaktiniu būdu Gargždų kultūros centro Gintarinėje salėje (Klaipėdos g. 15, Gargždai).

Komisijos pirmininkas – Klaipėdos rajono savivaldybės vicemeras Vytautas Butkus.

Komisijos pirmininko pavaduotojas (-a) – VšĮ „Visatai“ direktorė Asta Dauskurtė.

Komisijos sekretorius (-ė) – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus Socialinės paramos poskyrio socialinių išmokų specialistė Gaivilė Rekašienė.

Posėdyje dalyvavo: Vytautas Butkus – Komisijos pirmininkas, Klaipėdos rajono savivaldybės vicemeras; Ligita Virkutienė – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus vyriausioji specialistė (asmenų su negalia koordinatorė); Toma Stonkė – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos patarėja (tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorė); Sandra Kalinauskaitė – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus specialistė (patarėja); Danguolė Eringienė – Gargždų socialinių paslaugų centro Nakvynės namų padalinio vedėja socialiniams reikalams; Lolita Jonušienė – Gargždų socialinių paslaugų centro Krizių centro socialinė darbuotoja; Jurgita Cinskienė – Kretingos moterų informacijos ir mokymo centro direktorė; Snieguolė Benikienė – Kretingos moterų informacijos ir mokymo centro teisininkė; Darius Docius – VšĮ Klaipėdos apskrities pagalbos vyrams centro vykdytysis direktorius; Ramūnas Šimkus – Lietuvos probacijos tarnybos Klaipėdos regiono skyriaus vyriausiasis specialistas; Gaivilė Rekašienė – Komisijos sekretorė, Klaipėdos rajono savivaldybės Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus Socialinės paramos poskyrio socialinių išmokų specialistė. Posėdyje taip pat dalyvavo į posėdį pakviesti Priekulės socialinių paslaugų centro socialinio darbo organizatoriai: Aurė Kantakevičė, Agnė Narbutaitienė, Audrys Butkevičius ir Valentas Jankauskas.

Dalyvavo daugiau nei 1/2 Komisijos narių (8 iš 14), Komisijos posėdis – teisėtas.

Darbotvarkė:

1. Padėka Klaipėdos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos nariams už aktyvų įsitraukimą, konstruktyvų bendradarbiavimą ir nuoseklų darbą stiprinant smurto artimoje aplinkoje prevencijos sistemą savivaldybėje. *Vytautas Butkus, Klaipėdos rajono savivaldybės vicemeras.*
2. Pagalbos ir paslaugų organizavimo asmenims, kuriems per pastaruosius 24 mėnesius apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis buvo skirtas 3 ir daugiau kartų, pristatymas. *Priekulės socialinių paslaugų centro socialinio darbo*

organizatoriai: Auré Kantakevičė, Agnė Narbutaitienė, Audrys Butkevičius ir Valentas Jankauskas.

3. Einamųjų darbų aptarimas. *Sandra Kalinauskaitė, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus specialistė (patarėja).*
4. Gairės 2026 metų smurto, savižudybių, priklausomybių, prekybos žmonėmis prevencijos projektams. *Sandra Kalinauskaitė, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus specialistė (patarėja).*
5. Rekomendacijos Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai dėl smurto prevencijos stiprinimo. *Diskusija.*

1. ***Padėka Klaipėdos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos nariams už aktyvų įsitraukimą, konstruktyvų bendradarbiavimą ir nuoseklų darbą stiprinant smurto artimoje aplinkoje prevencijos sistemą savivaldybėje.*** Klaipėdos rajono savivaldybės vicemeras Vytautas Butkus išreiškė padėką Komisijos nariams už jų aktyvų įsitraukimą ir nuoseklų darbą stiprinant smurto artimoje aplinkoje prevencijos sistemą, pabrėždamas, kad ši sritis yra itin svarbi savivaldybės politinės darbotvarkės dalis. Taip pat buvo padėkota už glaudų tarpinstitucinį bendradarbiavimą su Gargždų socialinių paslaugų centru ir Kretingos moterų informacijos ir mokymo centru bei pabrėžtas specialistų indėlis organizuojant prevencines veiklas bei konferencijas. Komisijos nariams įteikti padėkos raštai.

2. ***SVARSTYTA. Pagalbos ir paslaugų organizavimo asmenims, kuriems per pastaruosius 24 mėnesius apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis buvo skirtas 3 ir daugiau kartų, pristatymas.*** Pagrindinė diskusijos dalis buvo skirta itin sudėtingai tikslinei grupei – asmenims, kuriems per paskutinius dvejus metus apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis buvo skirtas 3 ir daugiau kartų. Pažymėta, kad šios grupės asmenų motyvacija keisti elgesį dažniausiai yra itin menka arba visai nepasireiškia. Informuota, kad dalis asmenų neatsiliepia į skambučius, vengia kontakto, o susisiekus neretai demonstruoja priešišką ir menkinantį požiūrį į pagalbą teikiančius specialistus. Taip pat atkreiptas dėmesys, kad dalis šių asmenų dirba išvykstamąjį darbą ar komandiruotėse, todėl jų fizinis pasiekiamumas yra apsunkintas, o pagalbos plano sudarymas praktikoje tampa sudėtingas arba neįmanomas.

Diskusijos metu pabrėžta ir teisinio reguliavimo spraga. Kadangi apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis yra prevencinė, o ne baudžiamojo poveikio priemonė, asmenys neturi teisinės pareigos bendradarbiauti su socialiniais darbuotojais ar kitais pagalbos specialistais. Konstatuota, kad dėl to susidaro praktinė situacija, kai net ir daugkartiniai pasikartojantys atvejai nesukuria realaus įpareigojimo įsitraukti į pagalbą ar elgesio keitimo procesą. Specialistai taip pat pažymėjo, kad šiuo metu jiems perduodami asmenų sąrašai, tačiau kartu nėra pateikiama pakankamai metodinių rekomendacijų, veikimo algoritmo ar specializuotų įrankių darbui būtent su šia grupe. Informuota, kad praktikoje neretai remiamasi iš kitų sričių perimtais individualaus darbo modeliais, kurie ne visuomet atitinka smurto prevencijos darbo specifiką.

leškant veiksmingesnių darbo formų su sunkiai pasiekiamais asmenimis, aptarta Klaipėdos miesto pilotinė patirtis, paremta vadinamojo „šalto skambučio“ metodu. Pažymėta, kad pirmąjį kontaktą su asmenimis tikslinga inicijuoti per nevyriausybinės organizacijas, pavyzdžiui, specializuotą pagalbą ar darbą su vyrais vykdančias įstaigas, kadangi jos mažiau siejamos su baudžiamuoju poveikiu, kontrole ar administracine priežiūra.

Diskusijos metu akcentuota, kad pirmojo kontakto tikslas neturėtų būti formalus paslaugų siūlymas, o ryšio užmezgimas ir pasipriešinimo mažinimas, kviečiant asmenį pasikalbėti neutralioje, nestigmatizuojančioje formoje. Pažymėta, kad net ir ribotas rezultatyvumas šioje srityje būtų reikšmingas, jeigu bent dalis asmenų sutiktų pradėti judėti pagalbos priėmimo link. Kartu atkreiptas dėmesys, kad tokio modelio taikymas reikalautų aiškių duomenų apsaugos ir informacijos perdavimo susitarimų tarp savivaldybės administracijos ir nevyriausybinų organizacijų.

NUTARTA:

1. Organizuoti susitikimą su Priekulės socialinių paslaugų centro socialinio darbo organizatoriais ir Klaipėdos rajono policijos komisariato atstovais dėl pagalbos ir paslaugų organizavimo asmenims, kuriems per pastaruosius 24 mėnesius apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis buvo skirtas 3 ir daugiau kartų, bendrų veiksmų ir bendradarbiavimo galimybių aptarimo.
2. Susipažinti su Klaipėdos miesto taikoma darbo su šia tiksline grupe praktika, ir įvertinti šios patirties pritaikymo Klaipėdos rajone galimybes.
3. **SVARSTYTA. *Einamųjų darbų aptarimas.*** Informuota, kad 2026 m. vasario 26 d. Klaipėdos rajono savivaldybės tarybai pateikta Klaipėdos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos 2025 m. veiklos ataskaita, taip pat parengta Klaipėdos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos 2025–2026 m. priemonių plano įgyvendinimo ataskaita už 2025 m. Komisija konstatavo, kad Klaipėdos rajone šiuo metu trūksta vientisos, aiškiai apibrėžtos institucinio reagavimo sistemos smurto atvejais. Pažymėta, kad nėra oficialiai patvirtinto algoritmo, reglamentuojančio, kaip institucijos turi keistis informacija, kokiais terminais tai turi būti daroma ir kokių koordinuotų veiksmų turi būti imamasi konkrečiais atvejais. Diskusijos metu siūlyta iki vasaros parengti paslaugų teikimo ir koordinuoto institucijų reagavimo į smurtą artimoje aplinkoje Klaipėdos rajono savivaldybėje algoritmą.

NUTARTA: iki 2026 m. vasaros parengti paslaugų teikimo ir koordinuoto institucijų reagavimo į smurtą artimoje aplinkoje Klaipėdos rajono savivaldybėje algoritmą.

4. **SVARSTYTA. *Gairės 2026 metų smurto, savižudybių, priklausomybių, prekybos žmonėmis prevencijos projektams.*** Svarstant 2026 metų prevencinių projektų kryptis, didelis dėmesys skirtas vaikų ir jaunimo emocinei savijautai bei ankstyvajai prevencijai. Informuota, kad moksleivių apklausų duomenys rodo reikšmingą emocinio spaudimo mastą, kuris praktikoje pasireiškia pykčio protrūkiais, savižala, emocinių sunkumų gilėjimu bei psichoaktyvių medžiagų vartojimu.

Pažymėta, kad šie reiškiniai turi ilgalaikį ryšį su vélesnėmis destruktivaus ir smurtinio elgesio apraiškomis suaugus.

Svarstant 2027 metų prevencinės veiklos kryptis, pažymėta, kad savivaldybė siekia nuo 2027 metų sveikatos, socialinės ir bendruomeninės srities projektus telkti po vienu prioritetu, orientuotu į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir priklausomybių mažinimą. Pabrėžta, kad toks strateginis apjungimas sudarytų prielaidas efektyviau naudoti ribotus finansinius išteklius, stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir išvengti fragmentuoto problemų sprendimo.

Diskusijos metu akcentuota, kad pagrindinė tikslinė grupė išlieka vaikai ir jaunimas, tačiau prevencines priemones tikslinga pradėti taikyti kuo ankstesniame amžiuje – nuo 12 metų, kadangi būtent nuo šio amžiaus pradedamos fiksuoti pirmosios psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo tendencijos. Kartu pažymėta, kad prevencinė politika neturėtų būti orientuota išimtinai į nepilnamečius, todėl planuojant priemones tikslinga numatyti galimybes įtraukti ir suaugusiųjų auditoriją.

Pažymėta, kad šis prioritetas suprantamas ne vien kaip švietimas apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo žalą, bet kaip integrali prevencinė sistema, skirta mažinti rizikos veiksnius ir užkirsti kelią gilesnių socialinių problemų formavimuisi ateityje.

NUTARTA: projektų kryptis orientuoti į smurto prevenciją, informacinių kampanijų organizavimą, specialistų mokymų vykdymą, nesmurtinio elgesio programas ir kitų prevencinių veiklų plėtojimą, siekiant, kad įgyvendinamos priemonės pasiektų kuo platesnę savivaldybės gyventojų dalį. Taip pat ateityje diskutuoti dėl galimybių mažinti smurto paplitimą, įgyvendinant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos priemones.

5. **SVARSTYTA. Rekomendacijos Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai dėl smurto prevencijos stiprinimo.** Komisija aptarė smurto artimoje aplinkoje statistinių rodiklių interpretavimo problematiką. Pažymėta, kad rajone fiksuojamas apsaugos nuo smurto orderių skaičiaus mažėjimas savaime nebūtinai reiškia realų situacijos gerėjimą. Atkreiptas dėmesys, kad pasikeitusi policijos taikoma praktika tam tikrais atvejais lėmė kitokį orderių skyrimo modelį, todėl statistinis mažėjimas gali neatspindėti faktinio smurto masto ar jo pasikartojimo dinamikos.

Diskusijos metu pabrėžta, kad prevencijos veiksmingumui vertinti būtina remtis ne vien bendru orderių skaičiumi, bet ir ilgesnio laikotarpio kokybiniais bei kiekybiniais rodikliais. Siūlyta išsigryninti keletą esminių stebėsenos rodiklių, kurie leistų realiau vertinti situaciją, pavyzdžiui: pakartotinai į sistemą patenkančių asmenų skaičių, atvejų pasiskirstymą pagal amžiaus grupes, taip pat atskirų pažeidžiamų grupių, įskaitant vyresnio amžiaus asmenis, situaciją.

NUTARTA:

1. Išgryninti tris esminius ilgalaikius stebėsenos rodiklius, sudarančius prielaidas nuosekliai ir objektyviai vertinti smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių veiksmingumą bei jų poveikį.
2. Kreiptis į Klaipėdos rajono savivaldybės administraciją, siūlant numatyti 2027 metų savivaldybės biudžete lėšas nesmurtinio elgesio keitimo programai finansuoti, taip

pat lyčių stereotipų mažinimo ir smurto prevencijos prioritetus įtraukti į kitų savivaldybės finansuojamų projektų konkursų prioritetines kryptis (jaunimo veiklos skatinimo projektai, bendruomenių rėmimo programa).

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Butkus

Posėdžio sekretorė

Gaivilė Rekašienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos rajono savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Klaipėdos rajono savivaldybės mero 2023 m. liepos 5 d. potvarkiu Nr. MV-425 sudarytos Klaipėdos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos posėdžio protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-03-06 Nr. SAAp-1
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gaivilė Rekašienė Socialinių išmokų specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-06 15:07
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-01-13 12:17 - 2029-01-11 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vytautas Butkus Vicemeraras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-06 15:56
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-04-03 13:14 - 2030-04-03 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sandra Kalinauskaitė Specialistas (patarėjas)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-09 09:12
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-13 17:27 - 2029-06-12 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260212.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo "Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-03-09 nuorašą suformavo Sandra Kalinauskaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-03-09 Dokumentų valdymo sistema „Kontora“